

Szigetvári Oszkár

DETEKTÍVAKTÁK ÉS FEGYELMI ÜGYEK

Az 1885-ben felállított fővárosi detektívtestület történeti feltárása egy igen izgalmas és véget még most sem érő folyamat volt, és előreláthatólag lesz is számomra. Ebben az élvezetes és izgalmas, bár sokszor idegőrlő kutatásban kaptam Sallai János rendőr ezredes úrtól számos hasznos segítséget, valamint lehetőséget, hogy részt vehessek a rendészettörténet oktatása terén végzett tagadhatatlanul nélkülözhetetlen munkájában, akár publikálás, akár oktatás formájában. Nem pusztán témavezetőként látta el feladatát, élettapasztalatával segíteni igyekezett a tudományos fokozat megszerzése során a fejem fölé tornyosuló viharfelhők eloszlatásában. Tanácsaival, türelmével nagyban hozzájárult, hogy tudományos fokozatot szerezhessenek a Nemzeti Közszerzői Egyetemen, ezzel szolgálati helyemen, a Budapesti Rendőr-főkapitányság Bűnügyi Bevetési Osztályán én lehettem az első ebben a tekintetben. Jelen tanulmányom tanár úrnak ajánlom, tisztelegve a közös munkánk, a rendőri, valamint oktatói pályája előtt.

A fővárosi detektívekről több publikáció született, a testület történeti feltárását emellett doktori értekezés formájában is közkinccsé tettem. A detektívek szolgálatára, emlékezetesebb ügyeikre, vezetőikre, a testület átalakítására vonatkozóan számos részletet megismerhetünk a témával foglalkozó kutatók írásai, a téma iránt lelkesedést mutató elkötelezettek forrásanyagai által. A közelmúltban azonban Budapest Főváros Levéltárában érdekes forrásanyagra leltem a Magyar Királyi Államrendőrség Budapesti Rendőrségére vonatkozó vegyes ügyeleti és személyzeti irataiban a VI.12.c. 2 BRFK Detektívek 2-5 kd. jelzet alatt. A feltárt dokumentumok a detektívek személyi és törzslapjai, valamint a fővárosi rendőrséget érintő fegyelmi ügyekkel kapcsolatos iratanyagok. A detektívek személyi anyagainak vizsgálata során képet kaphatunk intellektusukat, családi hátterüket, igazolási eljárásaikat illetően. Az általam megvizsgált és értékelt anyagok továbbá számos érdekes információt tartalmaznak, amelyek hasznos és korunk rendvédelmi testületei körében is örök érvényű következtetések

levonását engedik meg a témában kissé is jártas olvasók számára. Néhány korabeli jelentés a közterületi szolgálatellátás fontosságára enged rávilágítani, továbbá arra, hogy a fegyelmi helyzetre már a kortársak is ügyeltek.

TETTENÉRÉS

Bár az 1934. április 16-án keltezett Bolvári Ferenc rendőr főtörzsőrmester által a IX. kerületi Osztályparancsnokságnak benyújtott jelentés nem egy, a detektívek által észlelt bűnesetet ír le, azonban a közterületi szolgálat elsődlegességére méltán rávilágít. Talán a jelentés főfelügyelő-helyettesi aláírása okán került a detektívanyagok közé, azonban a benne foglaltak alapján azt el tudjuk képzelni, hogy a korban a modern technika vívmányai, kamerák, GPS-eszközök nélkül milyen nehéz volt egy bűneset felderítése, milyen fontos volt a feladatellátás helyszínén, a közterületen való jelenlét, ami a detektívek egyik fő fegyvere volt. Bolvári fő-törzsőrmester a tárgyév április 15-én a főváros IX. kerület Soroksári út 158. szám előtt látta el őrszemszolgálatát a 338. számú őrhelyen. Éjfél után, 1 óra 30 perckor észlelt egy csomagokkal a Soroksári útról a Timót utcába sietősen távozó férfit. Az őrszem utánaszaladt, majd igazoltatta az ismeretlent. Heck János 28 éves, nő, magát kertészsegédnek valló, Soroksár Újtelepen lakó személy egy köteg szigetelő kátránypapírt, valamint üres zsákokat cipelt. Mivel a férfi azt állította, az anyagokat vásárolta, azonban azok eredetét nem tudta igazolni, továbbá a késői időpontra tekintettel rendőrünk gyanút fogott, így Heck urat bekísérte a kapitányságra.

Elszámoltatása során kiderült, hogy a nála lévő tárgyakat a Magyar Államvasutak Soroksári úti állomásáról tulajdonította el. A mellékvágányra húzott kocsik közül tört fel három vagont, ahonnan további 100 kg rézgálicot is el-tulajdonított, ezt később a helyszínen megtalálta a főtörzsőrmester.¹

BELSŐ ELLENŐRZÉS

A következő fegyelmi helyzettel kapcsolatos, detektívek által végzett megfigyelés alapját egy 1931. november 14-én keltezett állampolgári panasz képezte. A levelet egy lőrinci polgár címezte a Rendőr-főparancsnokságnak, tárgyát pedig egy

¹ Bolvári Ferenc rendőr főtörzsőrmester jelentése.

Koppányi nevű rendőr főfelügyelő-helyettes képezte. A rendőr a bejelentő szerint éjjel-nappal a Kőrösi-féle vendéglőben iszik és kártyázik, szolgálatát ezzel tölti. Az alá beosztott őrszemek nála a kocsmá ajtajában jelentkeznék le, ezt követően ő tovább folytatja az ivást, kártyázást. A levél íróját zavarta, hogy ezért a semmittevésért a rendőr fizetésben részesült. Ez a bejelentés elindította a belső ellenőrzés gépezetét, s így azonosították, s kezdték meg ellenőrzését Koppányi Gyula III. osztályú rendőr felügyelőhelyettesnek, aki a Mautner gyárban elhelyezett, 113-as számú rendőr őrszoba parancsnoka volt ebben az időben. A megfigyelések 1931. november 24–26-án kezdődtek meg. Az első napon Koppányit a figyelő a sötétségre hivatkozva összekeverte egy őrzáratos rendőrrel, így eredmény az ügyben nem született. Dicséretes azonban a detektív önkritikája, hiszen hibája elhallgatása esetén sem valószínű, hogy arra fény derült volna. November 25-én, a második napon az őrsparancsnok a piacon kóstolás címén ingyen habzsolta a gyümölcsöket, gesztenyét. Ezt követően be is vásárolt. A jelentés írójából undort váltott ki a kövér rendőr, amint a vékony, rongyos ruhába öltözött árus portékáját fizetés nélkül fogyasztotta. Az utolsó napon, november 26-án nem vélt hiányosságot felfedezni a megfigyelő. Jelentését azzal zárta, hogy a kocsmát nem tudta megfigyelni, előtte egy rendőr őrszem állt, feltűnést keltett volna a jelenléte. Felfedett egyéb hiányosságot is november 25-én, amikor észlelte, hogy Oláh Lajos, a 3573. számú rendőr törzsrőrmester fényes nappal a nagyközönség előtt cigarettázik. Tovább kívánta figyelni, azonban őt a 98. számú őrszoba parancsnoka felismerte, és nála jelentkezett. A figyelést ezt követően egy másik detektívnek adta át, aki december 9-én és 12-én folytatta tevékenységét. A detektív 9-én egy szolgálaton kívüli rendőrt észlelt, aki derékszíjat nem viselt, továbbá az általa vásárolt káposztát egy zsákban a kardjára kötve, vállán átvetve cipelte. A jelentés írója szerint a jelenség „csúnya látvány” volt. December 12-én végre sikerült az őrsparancsnokot a kocsmában megfigyelni, ahol a pult mögött állva fröccsöt ivott, amit a kocsmáros kérés nélkül adott számára. Ez arra utalt, hogy gyakori vendég lehetett a vendéglátóipari egységben. Az italért természetesen nem fizetett. A megfigyelések és a begyűjtött adatok alapján főparancsnoki kihallgatásra előállították és elmarasztalták Koppányit. A feltárt iratok alapján ugyan nem bocsátották el, de úgy vélem, mindenképp előremutató volt, hogy egy polgári bejelentés alapján megkezdődött a renitens megfigyelése, majd felelősségre vonása.²

² Ismeretlen lőrinci polgár levele.

Úgy vélem tehát, már abban a korban is ügyeltek a rendőrség nagyközönség előtti megítélésére. Elsődleges fontosságú volt a polgárok által szolgáltatott információ, amely a kor technikai vívmányaira tekintettel szinte elengedhetetlen volt a bűnügyek sikeres felderítéséhez, és ma is létfontosságú a bűnüldözésben. Ennek biztosítása pedig csak a rendőrség iránti közbizalom kiépítésével volt lehetséges, amihez megfelelő és megbízható, a bizalommal nem visszaélő rendőrökre volt szükség.

Ennek megfelelően kiemelten ügyelniük kellett az egyenruhát viselő állomány tekintélyére, szolgálatban és azon kívül tanúsított magatartására. A detektívek esetében erre vonatkozóan a szolgálati szabályzatok szigorú rendelkezéseket tartalmaztak.

DETEKTÍVTÖRZSLAPOK

Visszakanyarodva a detektívek személyi törzslapjaira, azok szolgálati és minősítési táblázatait átnézve egy igen részletes és mindenre kiterjedő háttérrel kaphatunk a szóban forgó detektívekről. Az első oldal a személyes adatokat, nyelvismeretet, megszerzett állami iskolai végzettségeket, elvégzett szakvizsgákat tartalmazza. Ezt követően a második oldalon a szolgálat részletezése következik, ahol az ideiglenes státusztól kezdődően a véglegesítésen át a fizetési fokozatokban történő előresorolásig, áthelyezésekig minden lényeges történést feltüntettek. Végezetül maga a minősítés következett. A minősítés során a felfogást, az ítélőképességet, a szorgalmat, valamint az előadást értékelték.

- ♦ Felfogás esetében a I. gyors, II. jó, III. kellő, IV. gyenge osztályzatok voltak adhatóak.
- ♦ Az ítélőképességet az I. éles, II. helyes, III. kellő, IV. gyenge értékelésekkel jutalmazhatták.
- ♦ A szorgalmat a I. fáradhatatlan, II. buzgó, III. kellő, valamint IV. elégtelen kategóriákkal értékelték.
- ♦ Az előadásmódot az I. igen szabatos, II. értelmes, III. érthető, IV. zavart osztályzatokkal illethették, szóban és írásban is.
- ♦ A szakképzettség külön kategóriát képezett, amelyben az I. alapos, II. kiterjedt, III. elég, IV. elégtelen osztályzatok voltak adhatóak. Két jeggyel értékelték a detektíveket, mivel a nyomozás során és a bűnügyekben nyújtott teljesítményüket is mérték.

- Ezt követően a magaviseletet értékelték I. példás, II. kifogástalan, III. kifogásolható jegyekkel. Végül a minősítés következett, ahol a keltezés és a minősítő aláírása volt olvasható. Az értékelést minden évben elvégezték, így az oldalon lefelé haladva az adott évre vonatkozóan olvashatjuk az osztályzatokat.³

Latorczai Jenő, 1897-ben Budapesten született detektív esetében megtudhatjuk házastársa nevét, a házasság megkötésének dátumát, gyermekei adatait, azt, hogy római katolikus vallású. Detektív szakvizsgáját 1924-ben tette le, elvégezte a Műegyetemet. Ezeket a bejegyzéseket a külön főcímmel szolgálatot részletező adatok követik. Ebből megtudhatjuk, hogy Latorczai 1923. január 23-án tette le esküjét mint ideiglenes detektív, ezt követően annak rendje és módja szerint 1924-ben véglegesítették. A szolgálatra vonatkozó bejegyzések között figyelemmel kísérhetjük a detektív kinevezéseit, fizetési fokozatokban történő előresorolásait. Az utolsó bejegyzés 1943-ban történt, amely a nevezett IX. fizetési osztályba sorolásáról szól. Ezt követően megtudhatjuk a detektív által beszélt nyelvek számát és a nyelvismeret fokát, jelen esetben ez csak a magyarra korlátozódott. Az elvégzett iskoláiról ezen az oldalon részletesen is tájékozódhatunk, Latorczai Jenő 1916-ban szerzett érettségit, majd a Műegyetemen elvégzett nyolc félév van feltüntetve. A hivatásos szolgálati viszonya megkezdését megelőzően a detektív 1919. augusztus 4-től a műegyetemi csendőrszázalójban szolgált mint segédtsízt.

Ideiglenes detektívként szolgálatát a XI. fizetési fokozatban, a Központi Nyilvántartó Osztályon kezdte meg, majd több mint egy évet követően a Politikai Osztályra került. A kitüntetések felsorolásánál megtudhatjuk, hogy Latorczai az első világháborúban való helytállásáért megkapta a Károly-csapatkeresztet, ezt követően az Erdély egy részének felszabadulása emlékére létrehozott éremben, majd a Felvidéki Emlékéremben is részesült. Az ezt követő második világháborúban teljesített szolgálatára vonatkozó bejegyzéseket is találhatunk, amelyek tanúsága szerint a detektívet 1939. január 1-jén emléklapos főhadnaggyá nevezték ki, 1942–1943-ig hadiszolgálatot teljesített, amelyből három hónapot hadművelleti területen hajtott végre.⁴

³ BFL VI.12.c.2 BRFK Központi Szervezetének iratai Személyügyi iratok Személyzeti (felvételi) iratok.

⁴ Latorczai Jenő detektív törzskönyvi lapja.

Az 1896. február 14-én született Martényi Roland detektív törzskönyvi anyagai-ban a detektív szakvizsga mellett már a detektívfelügyelői szakvizsga is szerepel. Tehát Martényit feltehetően a képességei alapján választották ki, és vezetői posztra szánták. A felügyelői vizsgát kitüntetéssel tette le. A detektív neve egy, a Magyar Rendőrség Budapesti Főkapitányságának Igazoló Albizottsága által kiállított határozaton is szerepel. Az igazolási eljárás alá vont detektívet a bizottság 1945. június 22-én igazoltnak titulálta, tehát a háború alatt nem tanúsított a rendszer szemében kifogásolható magatartást, ami valljuk be, elég nehezen kivitelezhető a szolgálati utasítások maradéktalan betartása mellett. Az erre vonatkozó kérdések közül a teljesség igénye nélkül felsorolok néhányat annak érdekében, hogy fenti állításom alátámasztható legyen, illetve képet kapjunk arra vonatkozóan, milyen nehéz feladat volt minden kérdés esetében megfelelő, a regnáló hatalom szemében nem kifogásolható választ adni.

1. *Részesült-e a kormányzó által antibolsevista magatartásért adományozott Nemzetvédelmi Keresztben?*

válasz: NEM

2. *Volt-e nemzetiségi, zsidó vagy büntető munkásszázd parancsnoka vagy beosztottja?*

válasz: NEM

3. *Mit tett 1939. IX. 1-től a fasiszta rendszer ellen? Mit tett, hogy meggátolja a németek magyar rendőrséggel kapcsolatos néppellenes törvények végrehajtására irányuló intézkedéseit?*

válasz: Szolgálati beosztásánál fogva nem állt módjában, de elmondása szerint szóban állandó jelleggel tiltakozott.

4. *Mit tett 1944. X. 15-ét követően az országban a nyilas hatalom ellen, illetve azért, hogy a neki nyújtott szolgálat alól kivonja magát?*

válasz: Beteget jelentett, kivonta magát a szolgálat alól, kórházba utaltatta magát.

Életét feltehetően a fenti, kiemelten a 3. és 4. kérdésekre adott válaszai menthették meg. Itt az eljárás alá vont 1939. szeptember és 1944. október 15. között betöltött beosztásainak feltüntetését kellett eszközölni. A kérdéses időszakot Martényi a detektívfőnökség szolgálatvezető irodájában töltötte, szolgálatvezénylési feladatokat látott el.

Tehát nem látott el aktív, a rendszer szemében a nyilas hatalmat kiszolgáló tevékeny magatartást. Az a rendőr, aki bármilyen megfigyelést, előállítását, kényszerintézkedést foganatosított, nyilvánvalóan nem felelt meg a kritériumoknak. Ezért jelentettem ki, hogy azt, aki nem tagadta meg szolgálatát, amivel önmagában katonai bűncselekményt követett volna el, nem tekinthették igazoltnak. Ebből kifolyólag az igazoltnak tekintettek létszáma igen alacsony volt. Arról nem találtam információt, mennyire ellenőrizték le az igazolási eljárás alá vont által elmondottakat, esetleg kerestek-e tanút, aki igazolni tudta volna az állításokat.⁵

Sándor László már nem volt ilyen szerencsés a vizsgálóbizottsággal. Az 1912-ben született, a személyi anyaga alapján magyarul és németül is jól beszélő nőtlen detektív 1936-ban tette le detektív szakvizsgáját, jeles eredménnyel. Detektívfőnöki dicséretben, majd főkapitányi elismerésben is részesült. Fenyítések tekintetében két alkalommal marasztalták el öt éven belül, amelyből az egyik fenyítés pénzbüntetéssel zárult. Az igazolóbizottság 1945 decemberében hozott határozata értelmében – *ahol nevezett már nyomozó megnevezéssel szerepel, hiszen 1944-et követően a detektív elnevezést megszüntették* – Sándor Lászlót bár meghagyják állásában, de előléptetését három évig nem engedélyezték, tekintettel a szóban forgó időszak alatt tanúsított magatartására. A határozat megállapította, hogy a detektív bár nem volt sem német-, sem nyilasbarát, azonban nem vállalt semmiféle kockázatot, és végrehajtotta a Németországba történő távozásra irányuló parancsot. Bár az indoklás zárómondatában az is szerepel, hogy igazoltnak látják a kényszer hatására történő távozást, hiszen az kötelékben történt, utasításra. Úgy vélem, Sándor László is a szerencsésebbek közé tartozott, hiszen állását megtarthatta, elkerülte a felelősségre vonást.⁶

Dr. Lakodi Sándor Jenő 1898-ban született, személyi anyagából a detektívek egy még képzettebb tagját ismerhetjük meg. Lakodi 1920-ban államtudományi államvizsgát tett, majd doktorátusát is megszerezte. Ezt követően jogtudományi területen is doktorált, továbbá a dokumentum tanulása szerint az angol és német nyelvet is beszélte. A rendőrfogalmazói szakvizsgát 1921-ben tette le. Ahogy valamennyi törzskönyvi lap esetében, a személyi, szolgálati és minősítési táblázatba mindig bekerülnek a delikvens modorára, külső megjelenésére, magatartására vonatkozó adatok. Lakodi esetében a jellemzés során a buzgó, rokonszenves, hűséges jelzőket tüntették fel. Irodai szolgálatra és előléptetésre is alkalmas minősítést kapott. Bajtársaival szemben lojális, civilekkel szemben

⁵ Martényi Roland detektív személyi és törzslapja.

⁶ Sándor László detektív személyi anyagai.

megfontolt és tapintatos. Esetében a tanulás megtérülni látszott, hiszen a személyi anyagában azt láthatjuk, hogy iskoláinak elvégzésével, szakmai tapasztalatának gyarapodásával párhuzamosan fokozatosan lépdelt felfelé a ranglétrán. Egészen detektív csoportfelügyelői beosztásig jutott, amely beosztásba 1944. július 1-jén nevezték ki. Őrnagyi rendfokozatát 1947-ben érdemelte ki. Esetében azon kevesek életútja rajzolódik ki előttünk, akik karrierjét a háborúk, az igazolási eljárások nem törték derékba.

A Pálinkás Józsefnek a Magyar Királyi Rendőrséghez 1944-ben gyakornoki kinevezése tárgyában benyújtott folyamodványa okán készült orvosi vélemény igen részletes fizikális jellemzőket rögzített. A jelentkező 1911-ben született, 183 cm magas, 89 kg súlyú, jó fizikumú, ép csont- és izomrendszerrel rendelkező férfi volt. Az általános adatokat követően a szemre vonatkozó látóképesség mérése következett, itt a rövidlátás, távollátás, kancsalság, színvakság ellenőrzése is megtörtént. Ezt követően a fogazatra, tüdőre vonatkozó vizsgálati rész következett.

Már ekkor is előírás volt a mellkasröntgen. Végül az orvosi véleményezés következett, amely szerint a vizsgált személy a rendőr felügyelői állásra alkalmas volt. Egyébként a három orvosi minősítési kategória a fogatkozás nélkül alkalmas, fogatkozással alkalmas, valamint fogatkozás miatt nem alkalmas volt. A következő kezem ügyébe kerülő dokumentum Pálinkás esetében egy 1944. május 19-én kiállított származási igazolvány volt, amely igazolta, hogy nevezett tiszta keresztény származású. A segédfelügyelővé történő kinevezés további dokumentuma volt a személyi, családi körülményekre vonatkozó jelentés is. Ebben a személyes, házastársra vonatkozó adatok mellett szerepelnek a tanulmányokra vonatkozó információk. Pálinkás 1929-ben reálgimnáziumi érettségit szerzett, továbbá elvégezte a Pázmány Péter Tudományegyetem Jog- és Államtudományi Karát. Katonai szolgálatát 1929–1932 között teljesítette, ahol zászlósi rangot ért el. A szülők, nagyszülők neve és foglalkozása is szerepel az adatok között. Ebből kiderül, hogy az idősebb Pálinkás a jelentés elkészítésekor is aktív detektívfelügyelő volt. Nem elképzelhetetlen, hogy fiának jó példával szolgált, támogatta, mentorálta pályája során. A jelentés megjegyzés rovatában a detektív és felesége lakhelyének leírása szerepel, amelyet az ízléses, teljes kényelemmel ellátott szavakkal jellemeztek. Házasságát a főkapitány engedélyezte, anyósa 400 pengő havi támogatásban részesítette a párt. A feleség testvéreit és foglalkozásukat is megnevezték, továbbá megállapították, hogy a pályázónak nincsenek káros szenvedélyei, családját fenn tudja tartani. Detektívgyakornoki munkáját 1937-ben kezdte meg, ezt követően a jelentkezéséig öt esetben részesült

detektívfőnöki, valamint egy alkalommal főkapitányi elismerésben. Szolgálatát pontosan teljesíti, magaviseletében sem merült fel kifogásolható körülmény.⁷

A megismert iratok között egy igen részletes környezettanulmányi lapra bukkantam, amely Lőrincz József rendőr főtörzsőrmester esetében az 1940-es éveket követően írja le a lakásviszonyokat, továbbá a családi életére vonatkozó adatokat. A környezettanulmány kérdései napjainkban egy hivatásos állományú rendőr esetében szinte egy nemzetbiztonsági kérdőívnek felelnek meg. Kérdéseket tartalmaz a gyermekek ruháztatásával, nevelésével kapcsolatban. A családtagok rendőrrel szemben felmerülő panaszaira vonatkozó kérdéseket is meg kellett válaszolni, valamint a káros szenvedélyekre is fényt kellett deríteni. A lakás esetében még a bútorkészítés minőségére vonatkozóan is kérdéseket fogalmaztak meg.⁸

Pettendi Sándor, 1918-ban született detektív jogi abszolutóriumot szerzett, Szerb Zoltán szintén 1918-ban született, érettségivel rendelkezett. Az 1882-ben született Székely Jusztin érettségivel rendelkezett, teológiai tanulmányokat folytatott, detektívfelügyelői szakvizsgát tett, valamint négy nyelven beszélt. Természetesen itt is vannak kivételek, Bánhegyi született Branauer Róbert 1898-ban született detektív 1924-ben a szakvizsgáján megbukott, a detektív-vizsgát csak egy évre rá, 1925-ben tudta abszolválni. Branauer négy reáliskolai osztályt végzett. Gyuricza János 1895-ben született, politikai doktorátussal rendelkező, németül beszélő detektív volt. Horváth László 1907-ben született, érettségivel rendelkezett, Juhász László németül is beszélő detektív volt. Kungl József 1895-ben született, gimnáziumot végzett detektív volt, aki a későbbiekben detektívfelügyelői szakvizsgát is tett.⁹

A személyi anyagok tanulmányozása alapján kijelenthetjük, hogy a detektívek többsége igen képzett, magas intellektusú férfi volt. Ezt korábbi kutatásaim is megerősítik, ahol a publikált tanulmányokban megnevezett detektívek többsége minimum érettségivel rendelkezett. A testület fennállásának idején az érettségi önmagában is egy igen magas állami iskolai végzettségnek számított, ami a lakosság csupán néhány százalékának adatott meg a Magyar Királyságban, azonban számos detektív ennél magasabb főiskolai, egyetemi oklevéllel is rendelkezett. Bár kutatásaim során nem találtam arra utaló írott forrást, hogy az érettségi minimumkövetelmény lett volna a testület tagjainak esetében, azonban úgy

⁷ Pálincás József detektív személyi anyagai.

⁸ Lőrincz József detektív környezettanulmányi lapja.

⁹ Pettendi Sándor, Szerb Zoltán, Székely Jusztin, Branauer Róbert, Gyuricza János, Horváth László, Juhász László, Kungl József detektívek személyi és törzslapjai.

tűnik, ez egy bevett gyakorlat volt, amely a kezdetben legénységi állományból toborzott detektívek adta értelmi színvonalat volt hivatott emelni. Az idegen nyelvek esetében pedig nemritkán találunk az anyanyelven kívül egy másik, legalább jó szinten beszélt nyelvet is. A minősítési anyagokban az értékelések átlagon felüliek voltak a vizsgált detektívek esetében. Továbbá a próbaszolgálat is lehetőséget adott arra, hogy az ideiglenes detektívtól, időközben kiderült alkalmatlansága okán, még a véglegesítés előtt megváljon a testület. Úgy vélem, egy ilyen illusztris, jól képzett társaság volt az alapja annak a méltán híressé és példaértékűvé vált sikeres rendőri munkának, amelyet a társszervek lemásolni, adaptálni igyekeztek, és amelynek alapjai ma is fellelhetők bizonyos nyomozó szolgálataink működésében.

FELHASZNÁLT LEVÉLTÁRI FORRÁSOK

- BFL VI.12.c.2 BRFK Központi Szervezetének iratai Személyügyi iratok Személyzeti (felvételi) iratok: Bolvári Ferenc r. főtörzssórmester jelentése
- BFL VI.12.c.2 BRFK Központi Szervezetének iratai Személyügyi iratok Személyzeti (felvételi) iratok: Ismeretlen lőrinci polgár levele
- BFL VI.12.c.2 BRFK Központi Szervezetének iratai Személyügyi iratok Személyzeti (felvételi) iratok: Latorczai Jenő detektív törzskönyvi lapja
- BFL VI.12.c.2 BRFK Központi Szervezetének iratai Személyügyi iratok Személyzeti (felvételi) iratok: Lőrincz József detektív környezettanulmányi lapja
- BFL VI.12.c.2 BRFK Központi Szervezetének iratai Személyügyi iratok Személyzeti (felvételi) iratok: Martényi Roland detektív személyi és törzslapja
- BFL VI.12.c.2 BRFK Központi Szervezetének iratai Személyügyi iratok Személyzeti (felvételi) iratok: Pálinkás József detektív személyi anyagai
- BFL VI.12.c.2 BRFK Központi Szervezetének iratai Személyügyi iratok Személyzeti (felvételi) iratok: Pettendi Sándor, Szerb Zoltán, Branauer Róbert, Gyuricza János, Horváth László, Juhász László, Kungl József detektívek személyi és törzslapjai
- BFL VI.12.c.2 BRFK Központi Szervezetének iratai Személyügyi iratok Személyzeti (felvételi) iratok: Sándor László detektív személyi anyagai